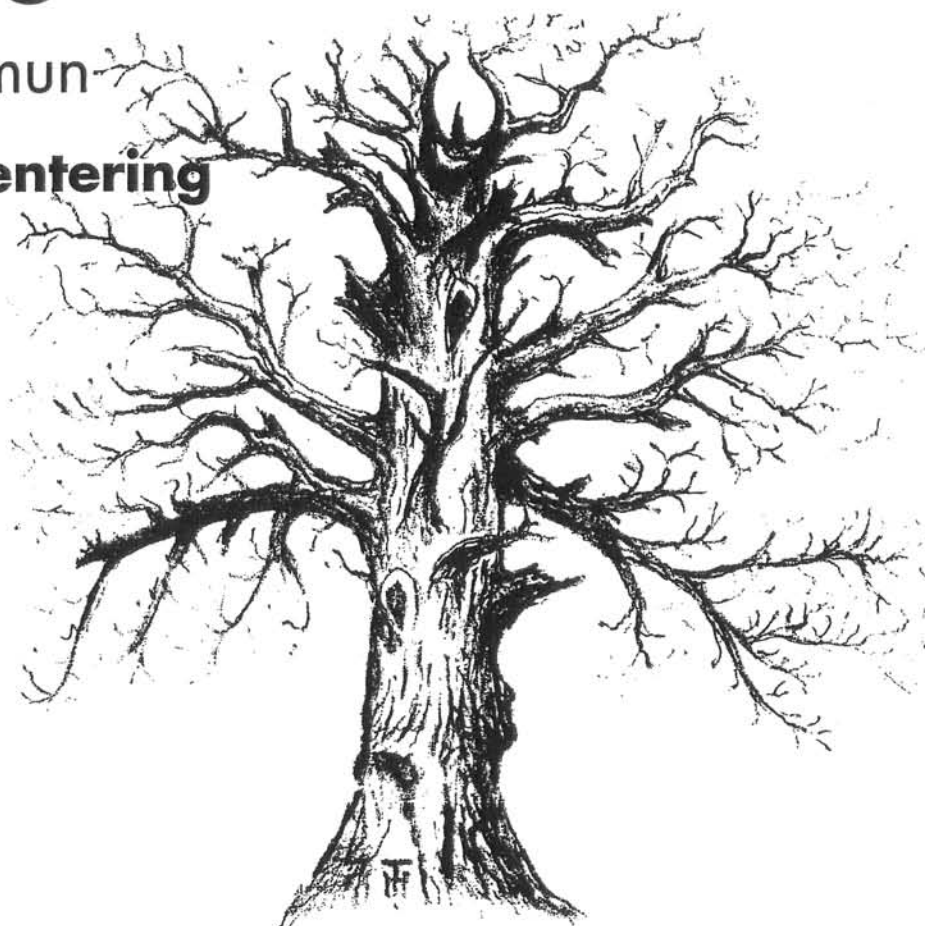

Segersjö

Örebro kommun

Botanisk inventering

Lars Löfgren
Karl Gustaf Nilsson
Jan Wilhelmson

Länsstyrelsen
i Örebro län

Publikation nr 1998:32

Örebro kommun

Örebro

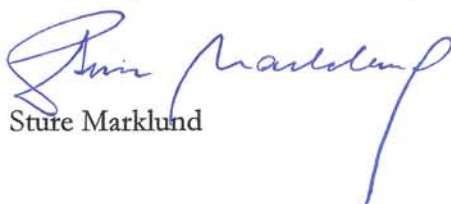
FÖRORD

Sveriges ädellövskogar hör till de mest artrika naturmiljöerna i landet. De har därför, alltsedan Sverige förband sig att följa intentionerna från FN:s miljökonferens i Rio 1992, fått nationell prioritet i naturskyddsarbetet.

Denna inventering syftar till att precisera förekomsten av naturtyper och växtarter, med särskild inriktning på förekomsten av bestånd med äldre ädellövträd, främst ek.

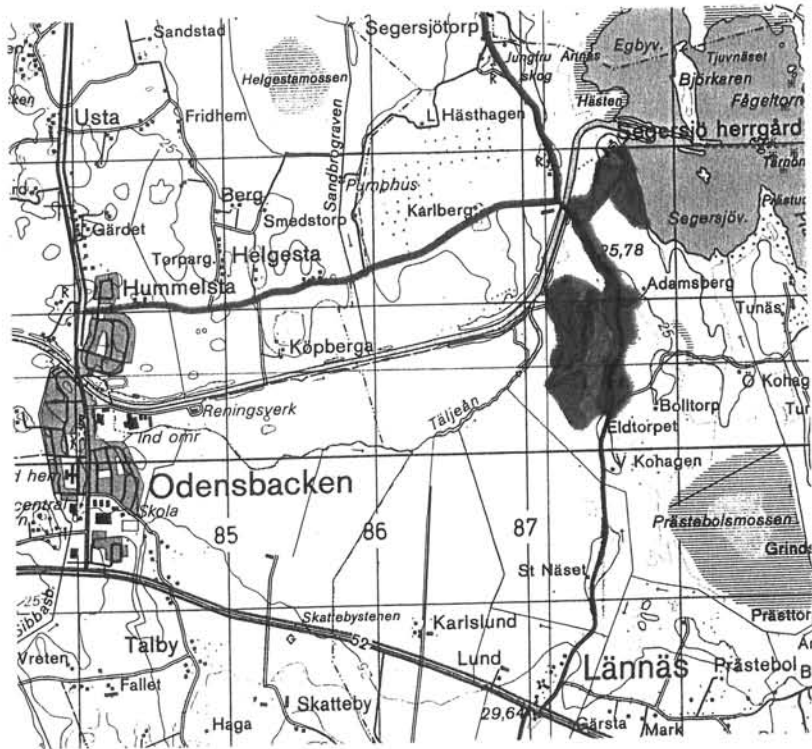
Inventeringen har utförts av Lars Löfgren, Karl Gustav Nilsson och Jan Wilhelmson under sommaren 1997.

Åsikter och rekommendationer som framförs i inventeringsrapporten är författarnas personliga och kan ej framföras som bevis på länsstyrelsens ställningstagande.

Sture Marklund

Innehåll

Inledning	1
Uppdraget	1
Baggrund, syfte	1
Om inventeringen, medarbetare	1
Namnbruk	1
Natur- och kulturhistoria	2
Berggrund, jordarter	2
Vatten	2
Fornminnen, naturvård	2
Väg, park och trädgård	2
Ekens regionala kulturhistoria	2
Hotade naturtyper och arter	4
Inom området funna rödlist-, signal- och naturvärdearter	4
Naturvårdsönskemål	5
Områdesbeskrivning	5
Artförteckning	8
Kärlväxter	8
Mossor	9
Lavar	9
Svampar	9
Djur	9
Ekträdförteckning	10
Källor och litteratur	14
Bilaga 1:	
Förteckning över svampar...	

Karta 1. Undersökningsområdets läge. Bakgrund: Topografiska kartan Örebro 10F SO

Inledning

Uppdraget

Undersökningen har gjorts på uppdrag av Länsstyrelsen i Örebro län, Naturvård genom dess avdelningschef Per Olov Führ och kommunbiolog Mats Rosenberg, Örebro kommun.

Bakgrund, syfte

Undersökningens syfte har varit att precisera förekomsten av naturtyper och växtarter med särskild hänsyn till förekomsten av bestånd med äldre ädellövträd, främst ek.

Om inventeringen, medarbetare

Undersökningsområdet är beläget 3 km N Lännäs kyrka i Lännäs socken, Örebro kommun, Örebro län (Närke) (RN 65607 14874, karta 1).

Fältarbetet genomfördes sommaren 1997. Till hjälp vid fältarbetet och med artbestämningar har LL biståtts av Jan Wilhelmsson, Nyckelby (lavar) och Karl Gustaf Nilsson, Åsbro (svampar). Dessa medarbetare har inte kunnat ges tillräckliga resurser för en fullständig inventering, varför de inte heller är ansvariga för ev. brister i undersökningen.

Alla uppgiftslämnare tackas hjärtligt för sin medverkan!

Namnbruk

För växterna anges svenska och vetenskapliga namn främst efter följande källor:

Kärlväxter – Malmgren 1982

Mossor – Hallingbäck 1996

Lavar – Hallingbäck 1995

Svampar – Lundqvist & Persson 1987, Hallingbäck 1994

Natur- och kulturhistoria

Berggrund, jordarter

Området ligger i Ö. kanten av det stora sandstensområdet (underkambrium), som dominerar trakten mellan Asker, Mellösa och Lännäs Lundegårdh m fl 1972-73).

Berggrunden överlagras av en landskapsbildande ås, Lännäsåsen, på vilken vägen löper. Omgivande ekhagar mm är delvis svallsandiga moränmarker (Magnusson & Lundegårdh 1972).

Vatten

Inga källartade områden är kända inom undersökningsområdet. N Kvismare kanal ligger dock Signhilds källa (Ekonomiska kartan) och i åsen mellan Egby och kanalen finns ett av Lännäsåsens största vattenmagasin (Möller m fl 1974).

Fornminnen, naturvård

Inom den S. delen av åsen finns en gravhög samt ett gravfält, Nämndekarlsstenarna, med domarring (Ekonomiska kartan, Pettersson 1953). Det senare har skyltats och betesstängslet har där försetts med ingång.

Efter en åsinventering har Andersson & Edberg (1974) klassat delar av området som ur naturvårdssynvinkel olämpligt för exploatering eller möjligt att exploatera efter särskild hänsyn till vissa värden.

Delar av undersökningsområdet har av Furuholm m fl (1973) klassats som natur av lokalt intresse (klass 3). Vid ängs- och hagmarksinventeringen i Örebro län (Hallin m fl 1995) har Djurgården bedömts äga "ett visst bevarandevärde" (klass 4).

Väg, park och trädgård

I Segersjöes omgivning märks särskilt de vackra ekhagarna, alléerna och åsvägen, längs vars sträckning några av Närkes största alar står enligt Sernander (1933), som anser att träden är lämningar efter den gamla strandlinjen från tiden före Hjälmarsänkningen.

Dagens förekomst av åtskilliga grova rönnar i hagarna har möjligen sin upprinnelse i plantering, vilken förekom nästan allmänt exempelvis i Askersundstrakten enligt Sandahl (1783).

Ekens regionala kulturhistoria

Riktningen för denna inventering, de gamla ekträdens förekomst på Hjälmarslätten, har en uråldrig historia i trakten, varom ortnamnen Ekeby m fl talar. Redan landslagen från 1200-1300-talen föreskrev skydd för ekträdet i det Syd- och Mellansvenska landskapet (Holmbäck & Wessén 1962). Också de regionala urkunderna talar om skydd för eken kring Hjälmaren.

Traktens odlingshistoria och nuvarande natur är starkt påverkad av de viktigaste faktorerna i gångna tiders ängs- och åkerbruk samt djurhållning. Om åkerlandskapet vid Segersjö menade Sjöbeck (1935) att "de sparade ekarna äro estetiskt betydelsefulla samtidigt med att de säga, att utvecklingen gått genom löväng till åker ... dessa marker utgöra lämningar av gården Segersjöes åldriga beteshagar ... produkter av en långt driven och väl oavsiktlig fri gallring inom naturliga lövskogsbestånd, vilken omedvetet närmar sig hög trädgårdskonst".

När Segersjöes ägare 1667 blev oense med grannarna var redan förekomsten av ekhagar omfattande och fick ge namn åt den äng, som den aktuella striden gällde: "Ekehagz kierret". Löw (1913, 1922) anför också en rad uppgifter om ängens betydelse för Mellösatrakten alltifrån början av 1600-talet.

Enligt rättsprotokoll från 1695 och 1696 ville Mellösabor ta bort åkersolitärer, men tvingades till tings för att motivera åtgärden. 1639 var tre borttagna grenar på en ek motivering nog för kännbara böter.

Vid den tiden hade eken sin förekomst i den naturliga ängen och hagen, två starkt kulturberoende naturtyper av största vikt för boskapens foderhållning. Och djuren var många. Waldén (1952, jfr Hannerberg 1948) berättar ex-vis om tusentals djur i Mellösa på 1630-talet.

Enstaka åkerväxande gamla ekar vid 1600-talets slut får ses som relikter i ett allt mer åker- och vallodlat landskap. Snart skulle den naturliga ängen uppodlas och kvarvarande ekområden läggas ut till bete - om det inte redan var gjort. Om plantering av hundratals ekar i moränholmarna vid Ekeberg i Lilkyrka berättar dock Gezelius (1783).

Ängsbruket på naturliga fodermarker, d v s utan tät skog men med foderskörd, var vid senaste sekelskiftet nästan helt försvunnet i Hjälmarstrakten (jfr Gumaelius 1846, Nilsson 1904, Sandahl 1782). Den naturliga ängen stod inför sin totala utplåning. Tidigare århundraden hade dock lövängsbruket en livsavgörande betydelse på de marker där inte den årliga våröversvämningen kunde bidra med naturlig näringstillförsel.

Moränholmarna skördades på löv- och gräsfoder. Utarmningen uteblev eller motades genom en naturlig mineralgödning i det sk röjningsbruket (Romell 1966a, 1966b).

Enligt Nilssons (1904) snäva naturlig-ängsbegrepp, dvs utan tät skog men med foderskörd, fanns på hela säteriet Bystad och dess 28 hemman 118 ha, vilket motsvarade en niondedel av åkerarealen. Av dessa fanns 30 ha vid säteriet och endast 9 vid godset. Läget var detsamma på andra håll i trakten av Hjälmaren (Nilsson 1902, 1904, 1905, 1907a, 1907b, 1908 m fl). Ängen var på stark återgång eller praktiskt taget helt försvunnen.

Hos N. möter oss något så ovanligt som tämligen riktiga uppskattningar av den för naturvärden mycket viktiga naturliga ängen strax före dess totala utplåning. Man jämför Jonssons (1902) orimliga siffror för hela länet, vilka säkerligen innehåller en del vallodlingar.

Sernanders (1933) epitet *lövängsbruk*, gällande Bystads parkanläggning, torde ha en annan betydelse dagens. Hans lövängsbegrepp hade länge inget samband alls med det för naturvärden fundamentala: skörden av gräs och löv och därav följande näringsutarmning i förening med en stigande artrikedom.

Anmärkningsvärd är Sernanders inställning till vad vi idag anser vara god naturvård. Hans syn på den svenska hagen (Sernander 1938) rimmar illa med dagens tankar på biologisk mångfald vari ingår hotade naturtyper och arter, bl a i ett åldrande eklandskap.

Ängsbrukets betydelse i Hjälmartrakten, både den vattengödslade fuktängens och den lövfallsgödslade hårdvallsängens, innan 1700- och 1800-talets vallodling finns belagt i de urkunder, som anförs av Löw (1922) m fl. Nerén (1944) har förstått ängsbrukets principer. Han visar ex-vis, att Mellösas självgödslande fuktäng är beroende av de påtvingade, årliga översvämningarna från Hjälmaren och traktens vattendrag, en naturbunden förutsättning, som upphörde först med införandet av konstgödseln och den därpå grundade åkerutvidgningen.

Ekologiskt är de från våröversvämning förskonade moränkullerna den viktiga förutsättningen, dels genom forna tiders lövängsbruk, dels genom det bete, som pågått intill vår tid.

Lokala förhållanden spelar en stor roll för ekens utveckling kring Hjälmaren. Traktens hagar har varit utsatta för såväl igenväxning (Löw 1922) som uppodling (Mörner 1762) och betesnedläggelser i vallkulturens spår. Åtminstone numer är ekområden med större, gamla träd förbehållna trakter kring större gårdar. Här har de i viss mån undgått Hjälmartraktens jordbruksomvälvning.

Det är frapperande ofta de äldsta ekarna idag ses uppe i gamla odlingsrösen eller i strandvallars oväxtliga klapper, ståndorter där träden ansetts inte skada växtligheten i ängen eller hagen och därför lämnats därhän i det moderna skogs- och jordbruket.

Åkerbrukets utveckling i spåren av mineralgödslets och fodervallodlingens införande under 1700- och 1800-talet blev incitament till Hjälmarens sänkning. Landskapet ändrade karaktär. Där åkrar och fodervallar inte kunde tas upp betades all mark ända till vår egen tid. Det är först under de senaste årtiondena som också betet blivit omodernt. Man jämför gångna tiders omfattande arbetsinsats i kulturlandskapet (Lundgren 1985, Hellgren 1985) med dagens tysta Hjälmarsslätt, där ofta varken människor eller boskap längre ingår som en huvudingrediens i landskapsbilden.

Till dessa anmärkningar kunde fogas en del fakta och synpunkter hos Sandahl (1782), som anför en rikedom på uppgifter. Beträffande den "*usla boskapsskötseln*" i länet och andra kulturbetingelser är Gumaelius (1846) en rik källa att ösa ur. Hannerberg (1941, 1948, 1971 m fl) har sammanställt uppgifter om Närkes odling och djurhållning från 1600-talet och framåt och utgör den främsta källan till en del av de föregående, sväpande formuleringarna.

Hotade naturtyper och arter

Inom området finns växter, som är mer eller mindre hotade i landet. Sådana *rödlistade* arter registreras och bevakas genom ArtDatabanken (Aronsson m fl 1995):

- R1 = I Sverige akut hotad art
- R2 = d:o sårbar
- R3 = d:o sällsynt
- R4 = d:o hänsynskrävande

För att underlätta värderingen av naturområden har utformats listor också över arter, som utan att vara rödlistade i landet, markerar ett högt naturvärde, *signalarter* (Norén 1994,) resp *naturvärdearter* (Hallingbäck 1994, 1995, 1996)

- S3 = mycket bra signalart
- S2 = bra signalart
- S1 = mindre bra signalart
- N = naturvärdeart

Inom området 1997 funna rödlist-, signal- och naturvärdearter

R1

Ekspik *Calicium quercinum*

R4

Kornig nållav *Chaenotheca chlorella*
 Brun nållav *C. phaeocephala*
 Grentaggsvamp *Climacodon septentrionalis*
 Rostfjällskivling *Lepiota fulvella*
 Skumticka *Spongipellis spumeus*
 Fläckticka *Skeletocutis nivea*
 Sillesslidskivling *Volvariella bombycina*
 Fiskgjuse

S3

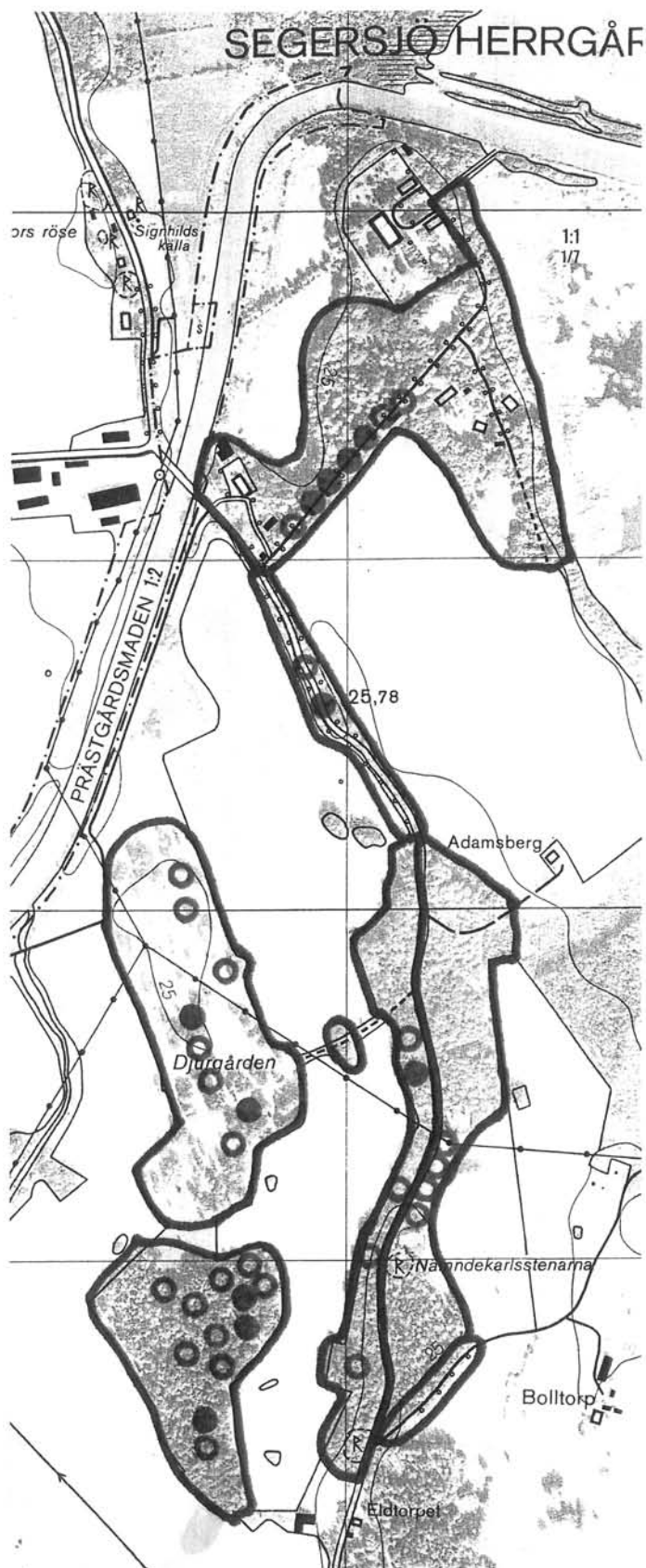
Trolldruva *Actaea spicata*
 Blodsopp *Boletus erythropus*
 Tallticka *Phellinus pini*
 Brunsopp *Xerocomus badius*
 Rutsopp *X. chrysenteron*

S2

Desmeknoppp *Adoxa moschatellina*
 Grå vårtlav *Acrocordia gemmata*
 Hasselticka *Dichomitus campestris*
 Blek puderskivling *Cystolepiota sistrata*
 Kastanje fjällskivling *Lepiota castanea*
 Syrlig fjällskivling *Lepiota cristata*
 Gullockig fjällskivling *Lepiota ventrisospora*

S1

Ornbär *Paris quadrifolia*
 Guldlockmossa *Homalothecium sericeum*
 Lönnlav *Bacidia rubella*

Karta 2. Förekomst 1997 av rödlistade växter (fylld ring), signalarter (exkl. S1-arter) samt naturvärdearter (ring). Utdrag ur ekonomiska kartan.

N

Ochrolechia turneri

Pertusaria coronata

Gul porlav *Pertusaria flavida*

Kyrkogårdslav *Pleurosticta acetabulum*

Naturvårdsönskemål

Segersjöes främsta naturvärden är knutna till äldre träd, främst till de storvuxna ekarna, alarna, tallarna och ädla lövträden och förekomsten av kryptogamer på dessa, på marken och på död ved.

Genom trädens nedbrytning har de äldsta ekarna börjat producera mycket värdefull, nu för tiden allt mer sällsynt förekommande, mulm där många insektsarter har sin enda överlevnadsgaranti.

Att jätteekarna tillåtits stå kvar i så stor omfattning är ur naturvårdssynvinkel mycket värdefullt. Idag betas inte delområde A – B, inte heller för ett kvarts sekel sedan enligt Furuholm m fl (1973), men har gallrats, möjligen med återinförande av bete som mål.

För hagmarkernas och alléernas fortsatta utveckling är det önskvärt att fortsatt vård sker. I princip bör ekens dubbla kronomfång friställas och bete införas generellt i ekområdena. Härigenom kan solljuset nå fram till trädet och gynna de mest hotade insektsarterna. Skötseln måste i hög grad inriktas på ekbestånden efter önskemål från entomologerna (jfr Jansson 1997).

Särskilt värdefullt är att gamla träd av alla arter i möjligaste mån tillåts utvecklas fritt samt att förekomsten av torrakor och stam- och grenlågor i alla grovlekar uppmuntras. Därmed kan bli kryptogamernas sällsyntaste och mest hotade arter få en fristad där.

5

Områdesbeskrivning (Karta 3)

Två slag av siffror förekommer i beskrivningen. Siffror efter "ek" avser nummer på respektive ekträd enligt förteckning (s. 10-13) och karta (4). Siffror efter "bho" avser uppmätt brösthöjdomkrets i cm.

Anm. hösten 1997: efter inventeringen har delområde C, D, E och F gallrats. Stora och små träd blev borttagna, även ekar, men äldre träd, ekar och tallar mm, finns kvar.

A-B

Obetad, gallrad, slyrik ädellövlund med mycket sparad rönn och hägg. Här finns åtskilliga rönnvindfallen och ett blockgryt samt en stor, gammal eklåga och gamla, stora stubbar med ca 100 årsringar. Gammelekarna (ek 1-26) innehåller många bohål.

Under inventeringen iaktogs olvon, svärdsilja i en hasseldunge-depression, hässlebrodd, rådgårdsapel, bohålsrika lågor av vårtbjörk, gullviva, grönvit nattviol, blåsuga, skelört i hassellund på bar jord, smånunneört, hassel som liten hassellund samt på hygge med stora buskar, svalört, unga askträd, delvis riklig vårlök och liten vårlök, flenört, luktsyska, rostfläckig nållav, ljuskantad sköldlav, *Rinodina exigua*. Vitsippa var i röjda avsnitt ymnig, även med röda blommor.

Hela delområdet är ovanligt rikt på myror, som förekommer i massvis på bl a ekar och tallågor. Näktergal sjöng under sommaren och ett fiskgjuspar häckade, med ungar, i en talltopp i NV. delen.

R1

Ekspik *Calicium quercinum*

R4

Brun nållav *Chaenotheca phaeocephala*

Rostfjällskivling *Lepiota fulvella*

Fiskgjuse

S3

Trolldruva *Actaea spicata*

Rutsopp *Xerocomus chrysenteron*

S2

Grå vårtlav *Acrocordia gemmata*

Hasselticka *Dichomitus campestris*

Blek puderskivling *Cystolepiota sistrata*

Gulflockig fjällskivling *Lepiota ventrisospora*

S1

Ormbär *Paris quadrifolia*

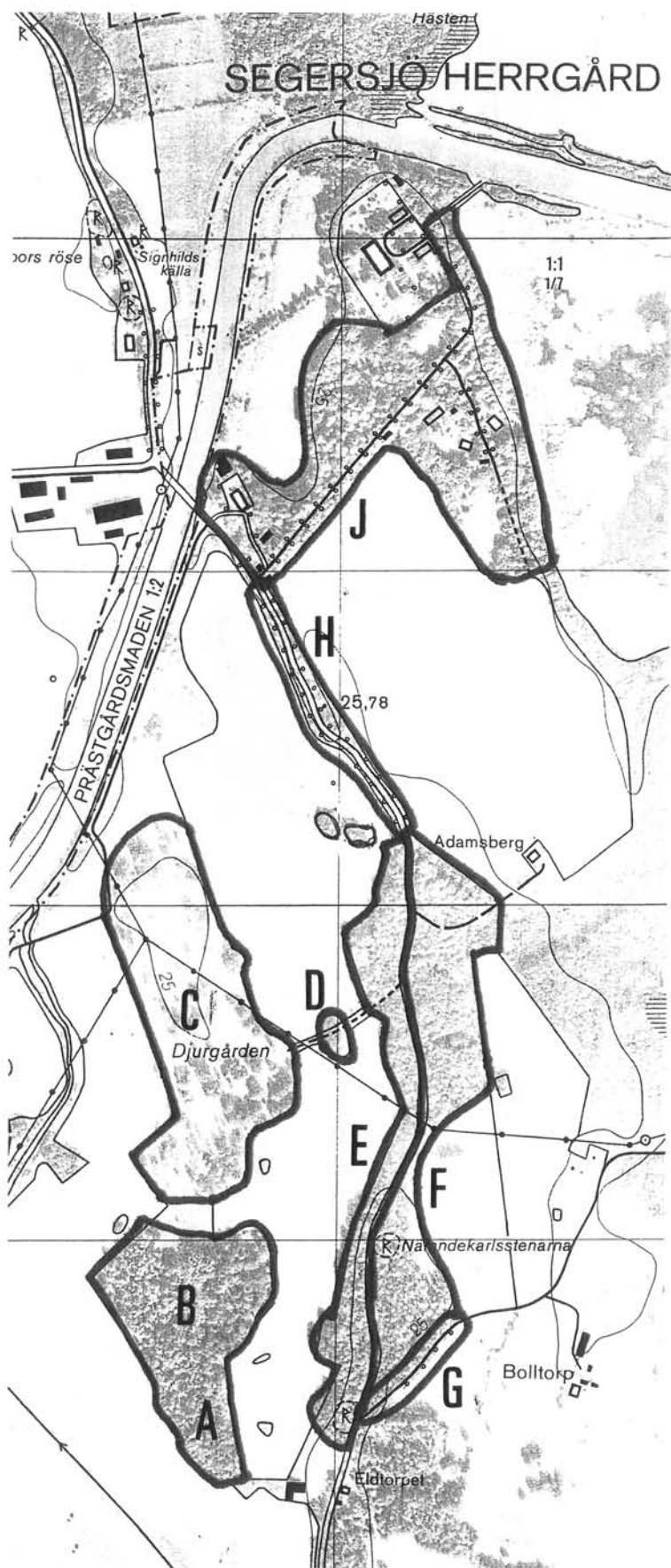
N

Ochrolechia turneri

Gul porlav *Pertusaria flavida*

Kyrkogårdslav *Pleurosticta acetabulum*

Karta 3. Områdesindelning enligt beskrivning.

C

Betad ekbacke med många gamla tallar, grav/odlingsrösen, mm. Flera av de gamla ekarna (ek 27 - 59) står mitt uppe i rösena. Sandstensblock förekommer flerstädes, bl a i ett nytt odlingsröse i åkerkanten. Större träd förekommer åtskilliga, bl a vårtbjörk (bho=233), tall (bho=249, 235, 216, 203, 180) rönn (bho=206, 205, 183, 163, 153, 137 m fl stora, sparade ex.).

Ekhagen hyser också bl a gullviva, smånunneört, kamäxing, riklig i V. kanten, svalört, vårlök, delvis riklig liten vårlök, al-lav, *Lecanora expallens* och fjällig dagglav.

R4

Kornig nållav *Chaenotheca chlorella*

Brun nållav *C. phaeocephala*

S3

Rutsopp *Xerocomus chrysenteron*

Tallticka *Phellinus pini*

S2

Desmeknoppp *Adoxa moschatellina*

Grå vårtlav *Acrocordia gemmata*

N

Pertusaria coronata

Kyrkogårdslav *Pleurosticta acetabulum*

D

Obetad, liten moränkulle med två stora ekar (ek 64 - 65) och blocktipp med bl a sandstensblock.

E

Betad, ekhage med fornminne i S. delen. Stora lönnar och ekar (ek 67 - 74) flerstädes samt många unga träd och bl a gullviva, grönvit nattviol, skogsalm, ljuskantad sköldlav, fjällig dagglav och *Rinodina exigua*.

R4

Brun nållav *Chaenotheca phaeocephala*

S3

Blodsopp *Boletus erythropus*

S2

Grå vårtlav *Acrocordia gemmata*

S1

Lönnlav *Bacidia rubella*

N

Gul porlav *Pertusaria flavida*

Kyrkogårdslav *Pleurosticta acetabulum*

F

Betad ekhage med gravfältet Nämndekarlsstenarna och många stora ädellövstubbar men utan stora, gamla ekar. Längs vägen finns här i stället en del stora skogsalmar (bho=341) med bohål, stora klibbalar (bho=315) i vägrenen flerstädes, björkar samt flera stora björkstubbar, lönn (bho=272, 244, 222, 202, 174) på vägslänten i och utanför betet samt vägtorn mm.

Här växer också bl a liten kardborre, backlök, stenbär, al-lav, porlav och *Rinodina exigua*.

S3

Brunsopp *Xerocomus badius*

Rutsopp *X. chrysenteron*

S2

Kastanje fjällskivling *Lepiota castanea*

S1

Guldlockmossa *Homalothecium sericeum*

N

Kyrkogårdslav *Pleurosticta acetabulum*

G

Allé av vårtbjörk (bho= 192), ek (ek 60 – 63), lönn och asp. Med skogsalm, ängshavre, vitmåra, nejlikrot, svinrot, flenört, fjällig dagglav m fl i vägrenar och närliggande bete

H

Landsvägallé, i botaniskt sammanhang klassisk (Sernander 1933) med stora träd av ek (ek 66), vårtbjörk (bho= 220, 209), *Populus* sp. (bho=436), skogsalm (bho=387, 346), klibbal (bho=354, 343, 334, 307, 306, 305, 288, 280, 242, 214, varav en kronlös och en ihålig), lönn (bho=280, 277, 277, 237, 265) och ask (bho=416, 241, 230). Härtill kommer några stora stubbar, vars diameter är upp till ca 120 cm.

I åkerkanten finns en stenmur och blocktippar samt ett gryt under ett litet block. I vägrenen ses bl a vitblära, liten kardborre och grusstarr. Mängder av små värdefulla substrat för kryptogamer finns, bl a torrträd, ädelgrenar, grov- och slätskorpig bark, grova träd och högstubbar, döende träd, trädhåligheter, mossved, mulmträd, lågor, vedsvamp, myrstack, dike, fläkbark mm.

R4

Grentaggschamp *Climacodon septentrionalis*

N

Kyrkogårdslav *Pleurosticta acetabulum*

I -

J

Herrgårdspark och en delvis 4-radig allé samt gallrad ädellövpark med ek (ek 75 – 77) och bok som tämligen stora träd samt telningar. Mellan herrgården och landsvägen finns en nyanlagd damm och nära bebyggelsen SO herrgården har tippen nyligen fyllts ut i sjön varför strandens alsumpskog mm försvunnit över ett stort område.

I allén står nu några stora stubbar utan ersättande telningar. Alléträden är skogsalm (bho=327), stora alléträd samt nyplanterade allételningar, lönn (bho=273, 253), alléträd samt nyplanterade telningar, ask (bho=460, 376, 369, 367, 358, 353, 304, 290, [en nyligen sågad askstam - varifrån? - nu liggande vid S. gården, har bho=410]).

I den mycket bristfälligt undersökta kärlväxtfloran märks särskilt långsvingel i bokplanteringen V vägen, flera ruggar, samt bl a jättebjörnfloka, ymnig vid stranden Ö herrgården, pestskräp, ymnig vid stranden Ö herrgården, tall (bho=208 etc.), 10-tal stora ex. nedåt landsvägen, akleja, liten kardborre, nejlikrot, tomtskräppa i allén och parken, ett par *Solidago*-arter vid stranden Ö herrgården, ymnig i vasskanten, samt i lövglänta S SÖ. gården vid gårdstipp.

Särskilt värdefulla substrat mm: strandskog, hamlat träd, bebyggelse, klenved, ädelgren, branddamm, insektshål, gamla träd, mossfällträd, sjö, hage, tomtsnår, döende träd, trädhålighet, väg, vedsvamp, låga, mulmträd, allé, stig, vårdträd, spetthack och sollåga.

R4

Rostfjällskivling *Lepiota fulvella*

Fläckticka *Skeletocutis nivea*

Skumticka *Spongipellis spumeus*

Silkeslidskivling *Volvariella bombycina*

S2

Syrlig fjällskivling *Lepiota cristata*

S1

Guldlockmossa *Homalothecium sericeum*

N

Kyrkogårdslav *Pleurosticta acetabulum*

Artförteckning

Trivialarter har, fränsett svamparna, i regel inte antecknats i fält. Bokstav efter artnamn anger inom vilket delområde (karta 3) arten registrerats.

Kärlväxter

Lönn *Acer platanoides*, F (bho=272, 244, 222, 202, 174, vägslänt i och utanför bete), G (allén, telningar), H (bho=280, 277, 277, 237, 265, alléträd), J (bho=273, 253, alléträd samt nyplanterade telningar)

Trolldruva *Actaea spicata*, B

Desmeknopp *Adoxa moschatellina*, C (under tall samt flerstädes under ekar, enstaka - tämligen riklig)

Blåsuga *Ajuga pyramidalis*, B

Backlök *Allium oleraceum*, F

Klibbal *Alnus glutinosa*,

F (bho=315, vägren, stora ex. flerstädes),

H (bho=354, 343, 334, 307, 306, 305, 288, 280, 242, 214, alléträd varav en kronlös och en ihålig)

Vitsippa *Anemone nemorosa*, B (i röjda avsnitt ymnig, även med röda blommor),

Hundkäk *Anthriscus sylvestris*, B (delvis ymnig i den obetade ekbacken)

Akleja *Aquilegia vulgaris*, J (vägren)

Liten kardborre *Arctium minus*, F (vägren, 10-tal), H (allén, enstaka), J (strandlund, gårdstipp)

Ängshavre *Avenula pratensis*, G

Vårtbjörk *Betula pendula*, C (bho=233), G (bho=192), H (bho=220, 209)

Krustistel *Carduus crispus*, A (blocktipp), F, G, J (allén)

Grusstarr *Carex hirta*, H

Skelört *Chelidonium majus*, B (hassellund, bar jord)

Smånunneört *Corydalis intermedia*, A, B (delvis riklig), C

Hassel *Corylus avellana*, A–B (liten hassellund samt hygge med stora buskar), C (bortröjd i stängslet), F (enstaka buske samt telningar)

Kamäxing *Cynosurus cristatus*, C (ekhage, riklig i V. kanten)

☼ Bok *Fagus sylvatica*, J (mindre plantering med tämligen stora träd samt telningar, planterade som komplement till allén)

Långsvingel *Festuca gigantea*, J (bokplanteringen V vägen, flera ruggar)

Ask *Fraxinus excelsior*, B (unga träd), H (bho=416, 241, 230), J (bho=460, 376, 369, 367, 358, 353, 304, 290, en nyligen sågad stam [varifrån?], nu liggande vid S. gården har bho = 410)

Vårlök *Gagea lutea*, B (delvis riklig), C

Liten vårlök *G. minima*, B (delvis ymnig), C (riklig)

Vitmåra *Galium boreale*, G

Midsommarblomster *Geranium sylvaticum*, B, C, F, J

Nejlikrot *Geum urbanum*, G, J

Jordreva *Glechoma hederacea*, B, C

Jättebjörnfloka *Heracleum mantegazzianum* agg., J (stranden Ö herrgården, ymnig)

Svärdslilja *Iris pseud-acorus*, A (hasseldunge, i depression)

Åkervädd *Knautia arvensis*, G

Knippfryle *Luzula campestris*, C

Trädgårdsapel *Malus x domestica*, A

Hässelbrodd *Milium effusum*, A

Ormbär *Paris quadrifolia*, A, B

Pestskråp *Petasites hybridus*, J (stranden Ö herrgården, ymnig)

Tall *Pinus sylvestris*, A (stor, gammal), C (bho=249, 235, 216, 203, 180), J (bho=208 etc., 10-tal stora ex. nedåt landsvägen)

Grönvit nattviol *Platanthera chlorantha*, A (1 ex.), B (1 ex. 66 cm hög), E (6 ex.)

Populus sp., H (alléträd, bho=436)

Gullviva *Primula veris*, B, C, E

Ek *Quercus robur*, (enskilda träd har förtecknats, se s. 10, karta 4)

A (obetad, några stora träd, många unga i gallrat avsnitt med flera stora, tämligen färska stubbar)

B (obetad, stora träd, glest, gallrat, röjt med stor låga och stora, nya stubbar)

C (betad, stora träd mitt uppe i odlings/gravrösen)

D (obetad liten moränholme med blockröse, stora träd samt telningar och stora, nya stubbar)

E (betad ekhage med jättestubbe och ekuiner fulla av mulm, många mindre träd lämnade kvar, många nya stubbar längs vägen)

F (många unga ekar och telningar)

G (allé med stora träd samt ett 20-tal mindre i alla åldrar)

H (allé)

I (åkerholme med ett 20-tal unga och äldre träd)

J (unga träd flerstädes i parkområdet N allén)

Svalört *Ranunculus ficaria*, A, B; C

Vägtorn *Rhamnus catharticus*, F (telningar vid väg)

Röda vinbär *Ribes rubrum* agg., G

Krusbär *R. uva-crispa*, C (blockröse)

Rosa sp., F

Stenbär *Rubus saxatilis*, F
 Tomtskräppa *Rumex obtusifolius*, J (allén, parken)
 Svinrot *Scorzonera humulis*, G (vägren)
 Flenört *Scrophularia nodosa*, B, G
 Vitblåra *Silene alba*, H (vägren)
Solidago sp. [1], J (stranden Ö herrgården, ymnig i vasskanten)
Solidago sp. [2], J (lövglänta S SÖ. gården, tippområde)
 Rönn *Sorbus aucuparia*, A (rikligt, rönndunge), B (bho=110, ymnig flerstädes, telningar i hassellund), C (bho=206, 205, 183, 163, 153, 137, m fl stora, sparade ex. i hagen)
 Luktsyska *Stachys sylvatica*, B
 Skogsalm *Ulmus glabra* ssp. *glabra*, E (enstaka träd), F (bho=341, vägren), G (telningar), H (bho=387, 346), J (bho=327, stora alléträd samt nyplanterade allételningar)
 Olvon *Viburnum opulus*, A, B
 Häckvicker *Vicia sepium*, B, G

Mossor

Guldlockmossa *Homalothecium sericeum*, F, J
 Allèmossa *Leucodon sciuroides*, H (ända uppe i alléträdens kronor)

Lavar

Grå vårtlav *Acrocordia gemmata*, A-B, C, E, F
 Allèlav *Anaptychia ciliaris*, C, E, G
 Lönnlav *Bacidia rubella*, E
 Grå tagellav *Bryoria capillaris*, A-B
 Manlav *B. fuscens*, E
 Ekspik *Calicium quercinum*, A-B
C. salicinum, A-B
 Grön spiklav *C. viride*, A-B, C, E,
 Kornig nållav *Chaenotheca chlorella*, C
 Rostfläckig nållav *C. ferruginea*, B
 Brun nållav *C. phaeocephala*, A-B, C (5 träd), E (4 träd)
 Grå nållav *C. trichialis*, A-B, C, E,
 Al-lav *Lecanora carpineae*, C, F
L. expallens, C
L. hagenii, A-B
 Gärdsgårdskantlav *L. varia*, A-B
 Ljuskantad sköldlav *Melanelia subargentifera*, A-B, E
 Grynig örnlav *Ochrolechia androgyna*, A-B
O. turneri, A-B
 Pertusaria *coronata*, C
 Gul porlav *Pertusaria flavida*, A-B, E
 Porlav *P. pertusa*, F

Rosettlav *Physcia aipolia*, E
 Finlav *P. tenella*, C
 Gulkantad dagglav *Physconia enteroxantha*, A-B, C, G
 Fjällig dagglav *Physconia perisidiosa*, C, E, G
 Kyrkogårdslav *Pleurosticta acetabulum*, A-B, C, E, F, H, J
 Brosklav *Ramalina fraxinea*, C, G
Rinodina exigua, A-B, E, F

Svampar

Här meddelas endast fynd utöver N:s artförteckning (bilaga 1):

Mjölkticka *Oligoporus tephroleucus*, D (det. K G Nilsson 1997)
 Lönnticka *Oxyporus populinus*, J
Psathyrella fibrillosa, B

Djur

(ej inventerat)
 Fiskgjuse, A-B (häckning med ungar 1997)
 Näktergal A-B (sång)

Ekträdförteckning

(Karta 4)

Undersökningen och presentationen av ekarna har skett enligt rubrikerna i efterföljande trädförteckning, här kursiverade:

*Presentationen av varje ekträd (= varje rad i förteckningen) inleds med en sammanfattande bedömning genom ett tecken, som är en kombination av trädets och ståndortens viktigaste egenskaper, brösthöjdomkretsen (*bho* = ålder) och ev. igenväxning (*läge/exponering*). Syftet med denna grafiska sammanfattning är, att, utan djupdykning i detaljer, ge en snabb överblick över trädens och beståndens status.

Trädens brösthöjdomkrets (*bho*) är en funktion av åldern och kan i många fall i kombination med trädets *exponering* (*läge/exp*), vilken beror på vården eller bristen på vård, vara nog för en översiktlig naturvårdsbedömning. Ekbeståndens utveckling måste planeras på århundradens sikt och innehålla träd i olika åldrar och vårdas i någon form. Många rödlistade insekters viktigaste förutsättning, gamla träd med mulm, exponerade för solen är en bristvara i dagens landskap (Jansson 1997). Ju äldre och mer exponerade ekar - desto värdefullare bestånd!

Förkortningar mm förklaras nedan:

*Bho / *Läge/exp*

	Bho	
	- 399 cm	400 - cm
Ring = <i>exponerat - skuggat</i>	○	◌
Fylld cirkel = <i>igenväxt- slutet</i>	●	◐

*Nr = Enskilt trädets nr enligt förteckning nedan (karta 4)

* *Bho* = minsta omkrets upp till 1,5 m över mark.

För citerade, äldre uppgifter, vanligen tagna 1,3 och/eller 1,5 m över mark, väljs i förekommande fall det minsta av flera angivna mått

*Träd

levande = stående, levande träd

död = stående, dött träd (torraka)

*Låga

0-5 år = liggande, dött träd, uppskattad lågaålder mindre än ca 5 år

6-år = d:o, mer än ca 5 år

*Mulmstadium har angetts efter principerna hos Jansson (1997, dess bilaga 1) men har under fältarbetet endast ofullständigt kunnat registreras.

5 cm = ekstammens mulmhål ca 5 cm stora

15 cm = d:o ca 15 cm

30 cm = d:o ca 30 cm

mark = mulmhål stort, når mark

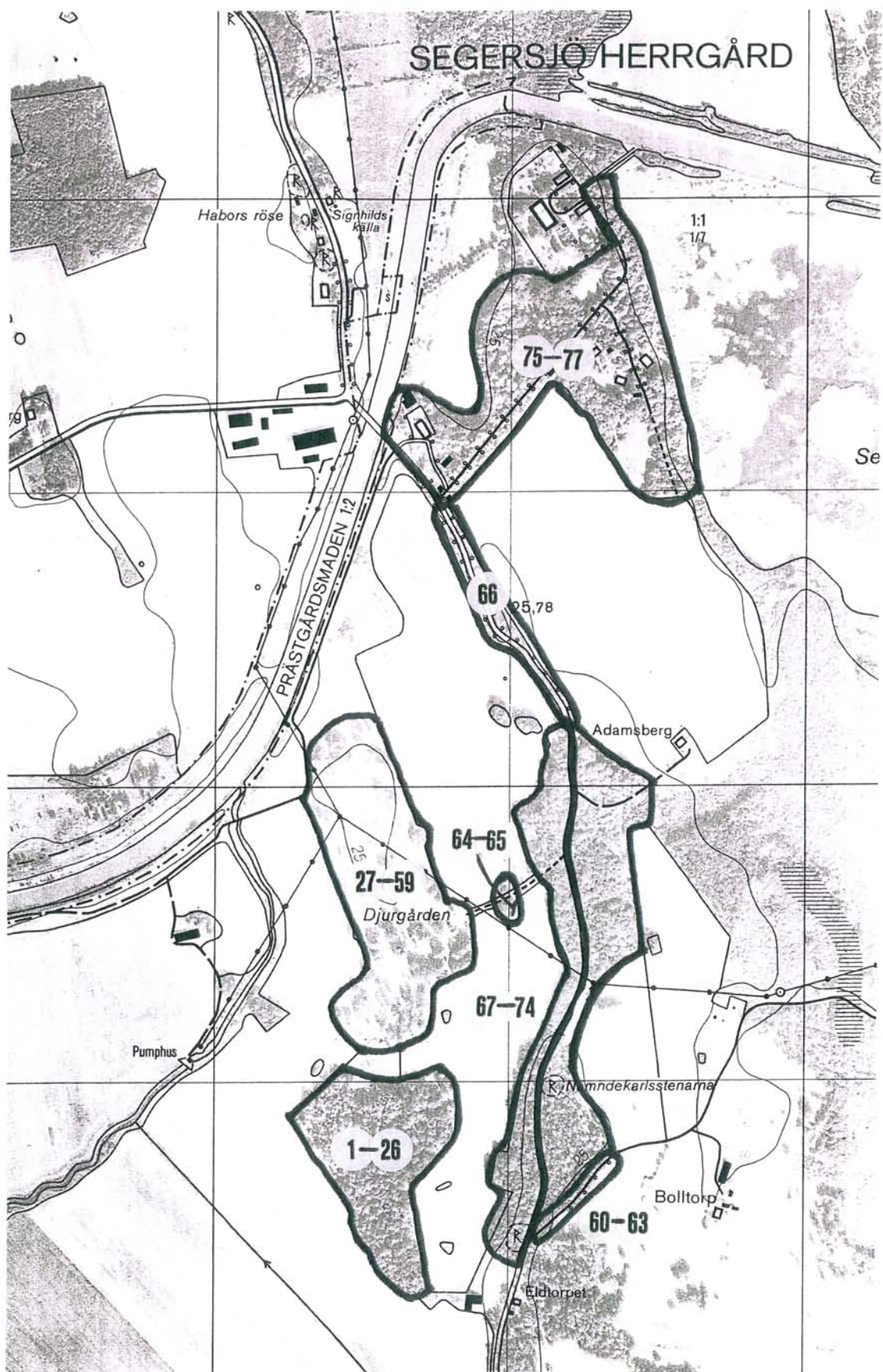
**Läge/exponering*

Exp[onerat] = inga eller få buskar och träd finns inom dubbla krondiametern, ekstammen skuggas inte

Skugg[at] = buskar och träd finns sparsamt, ekstammen skuggas något

I[gen]väx[ning] = buskar och träd finns tämligen rikligt, ekstammen skuggas mycket

Slut[et] = kringstående buskar och träd skuggar ekstammen helt

Karta 4. Förekomst 1997 av enskilda, större ekar *Quercus* enligt förteckning s. 10-13.

Lännäs: Segersjö. *Quercus* 1997/ L Löfgren

Nr	Bho	Träd		Låga		Mulmstadium				Läge / exponering			
		lev	död	0-5 år	6- år	5 cm	15 cm	30 cm	mark	exp	skugg	i-väx	slut
●	1	426	*										*
●	2	232	*			*						*	
○	3	234	*								*		
○	4	260	*						*		*		
○	5	233	*								*		
○	6	208	*							*			
○	7	424	*								*		
●	8	240	*									*	
○	9	239	*								*		
●	10	282	*									*	
●	11	291	*									*	
●	12	399	*									*	
●	13	197	*									*	
○	14	269	*							*			
●	15	360	*									*	
○	16	469	*								*		
○	17	281	*								*		
●	18	322	*									*	
●	19	300	*									*	
●	20	292	*									*	
●	21	266	*									*	
○	22	317	*								*		
○	23	276	*						*		*		
○	24	256	*							*			
	25	-											
	26	-											
○	27	236	*							*			
○	28	282	*							*			
○	29	264	*							*			
○	30	326	*							*			
○	31	488	*							*			
○	32	289	*							*			
○	33	438	*							*			
○	34	398	*							*			
○	35	285	*							*			
○	36	459	*							*			
○	37	351	*							*			
○	38	300	*							*			
○	39	364	*							*			
○	40	336	*							*			
○	41	292	*							*			
○	42	303	*							*			
○	43	296	*							*			
○	44	376	*							*			
○	45	434	*							*			

Lännäs: Segersjö. *Quercus* 1997/ L Löfgren

Nr	Bho	Träd		Låga		Mulgstadium			Läge / exponering				
		lev	död	0-5 år	6- år	5 cm	15 cm	30 cm	mark	exp	skugg	i-väx	slut
○	46	454	*							*			
○	47	493	*								*		
○	48	512	*							*			
○	49	431	*							*			
○	50	460	*							*			
○	51	347	*							*			
○	52	452	*								*		
○	53	409	*							*			
○	54	499	*							*			
○	55	354	*							*			
○	56	454	*							*			
○	57	349	*							*			
○	58	367	*							*			
○	59	367	*							*			
○	60	315	*							*			
○	61	253	*				*			*			
○	62	268	*							*			
○	63	277	*							*			
○	64	490	*				*			*			
○	65	300	*							*			
○	66	337	*								*		*
○	67	546	*					*			*		*
○	68	413	*							*			
○	69	442	*				*				*		
○	70	286	*								*		
○	71	459	*								*		
	72	-	*								*		
	73	-	*								*		
	74	-	*							*			
○	75	438	*							*			
○	76	285	*								*		*
○	77	282	*								*		*

Källor och litteratur

- Andersson, B.-E. & Edberg, L. 1974: Inventering av rullstenåsar inom Örebro kommun, Kumla kommun samt inom övriga delar av de geologiska kartbladen Örebro SV, NV, SO, NO. *Länsstyrelsen i Örebro län*.
- Aronsson, M m fl 1995: *Rödlistade växter i Sverige 1995*. Uppsala.
- Furuholm, L. m. fl. 1973: Översiktlig naturinventering av Örebro kommun. *Länsstyrelsen i Örebro län, naturvårdsenheten & Örebro kommun, planeringskontoret*.
- Gezelius, G. [1783]: Beskrifning öfver Ekebergs gård i Nerike. *HushållningsJournal*, okt. 1783.
- [Gumaelius, G. W.] 1846: *Berättelse om landthushållningens närvarande tillstånd i Örebro län samt de förbättringar, som i alla delar deraf blifvit gjorda under de sist förflutna tio åren*. Örebro.
- Hallin, G. m. fl. 1995: Inventering av Ängs- och hagmarker i Örebro län. Norra delen. *Länsstyrelsen i Örebro län. Miljöenheten. Publikation 1995:15*.
- Hallingbäck, T 1994: Ekologisk katalog över storsvampar. *SNV Rapport 4313*. Uppsala.
- Hallingbäck, T 1995: Ekologisk katalog över lavar. *SNV Rapport 4411*. Uppsala.
- Hallingbäck, T 1996: Ekologisk katalog över mossor. *SNV Rapport 4558*. Uppsala.
- Hannerberg, D. 1941: Närkes landsbygd 1600-1820. Folkmängd och befolkningsrörelse, åkerbruk och spannmålsproduktion. *Närke. Studier över landskapets natur och odling. III*. Örebro.
- Hannerberg, D. 1948: Närkes boskapsbestånd på 1620- och 1630-talen med en undersökning av källvärdet hos landskapets boskapslängder. *Göteborgs högskolas årsskrift LIV. 1948:1*.
- Hannerberg, D 1971: *Svenskt agrarsamhälle under 1200 år. Gård och åker. Skörd och boskap*. Stockholm.
- Hellgren, M. 1985: Arbetsstyrkan vid Segersjö gård 1581-1601. *Uppsats i historia VT 1985. Högskolan i Örebro. Duplicerad*.
- Holmbäck, Å. & Wessén, E. 1962: Magnus Erikssons Landslag i nusvensk tolkning...*Skrifter utgivna av Institutet för rättshistorisk forskning...Serien 1. Rättshistoriskt bibliotek. Sjätte bandet*. Stockholm.
- Jansson, N 1997: Vedskalbaggfaunan i två ekområden i Örebro län. Hackvad och Nalaviberg. En inventering utförd 1996 av ... *Länsstyrelsen i Örebro län, Naturvård. Publikation 1997: 22*.
- Jonsson, J. V. 1902a: *Örebro läns Kongl. Hushållnings-Sällskaps historia 1803-1902. Jämte en öfversikt öfver landthushållningens utveckling inom länet under samma tid. Första delen*. Örebro.
- Lundegårdh, P H m fl 1972-1973: Beskrivning till berggrundskartan Örebro SO. *Sveriges Geologiska Undersökning Af 104*. Stockholm.
- Lundgren, L. 1985: Bebyggelse och befolkning i Askers socken i Närke ca 1300 - 1600. *Historiska Institutionen, Uppsala universitet. Duplicerad*.
- Lundqvist, N & Persson, O 1987: *Svenska svampnamn*. Stockholm.
- Löv, G. 1913: *Handlingar rörande Stora Mellösa i äldre tider. Andra samlingen*. Uppsala.
- Löv, G 1922: *Stora Mellösa i äldre tider. En bygdeskildring. I: 1-3*. Stockholm.
- Magnusson, E & Lundegårdh, P H 1972: Beskrivning till geologiska kartbladet Örebro SO. *Sveriges Geologiska Undersökning Ae 8*. Stockholm.
- Malmgren, U. 1982: *Västmanlands flora*. Lund & Stockholm.
- Möller, Å. 1974: Beskrivning till hydrogeologiska kartbladet Örebro SO. *Sveriges Geologiska Undersökning Ag 5*. Stockholm
- Mörner, A. (1762): "Mellösa Sockn" 1762. I: *Tidskrift utgiven av St. Mellösa Hembygds- och fornminnesförening 1926: 4-5*.
- Nerèn, J. 1944: *Boka um Mälsta. Boken om Stora Mellösa [1]*. Stockholm.
- Nilsson, N. E. 1902: Beskrifning öfver Stora Mellösa socken... 1900. *Örebro läns Hushållningssällskap Kvartalsskrift 1902. Andra häftet: 29-35*.
- Nilsson, N. E. 1904: Beskrifning öfver Askers socken... 1903. *Örebro läns Kungl. Hushållningssällskap Kvartalsskrift 1904. Fjärde häftet: 6-8*.
- Nilsson, N. E. 1905: Till Örebro läns Kungl. Hushållningssällskaps Förvaltningsutskott. (Beskrivning över Ekeby, Gällersta och Sköllersta socknar) *Örebro läns Kungl. Hushållningssällskaps Kvartalsskrift 1905. Fjärde häftet: 3-5*.
- Nilsson, N. E. 1907a: Beskrifning öfver Almby socken ... 1906. *Örebro läns Kungl. Hushållningssällskaps Kvartalsskrift 1907. Tredje häftet: 21-22*.

- Nilsson, N. E. 1907b: Beskrifning öfver Glanshammars och Ringkarleby socknar ... 1906. *Örebro läns Kungl. Hushållningssällskap Kvartalsskrift 1907. Tredje häftet: 23-25.*
- Nilsson, N. E. 1908: Ågobeskrifning öfver Lillkyrka och Götlunda socknar... 1907. *Örebro läns Hushållningssällskaps Kvartalsskrift 1908. Fjärde häftet: 17-23.*
- Norén, M 1994: *Instruktion för Datainsamling vid inventering av Nyckelbiotoper.* [Jönköping]
- Pettersson, J. 1953: *Minnen från Lännäs.* Örebro.
- Romell, L.-G. 1966a: "Löväng" och änge i lära och liv. *Bygd och Natur 47: 165-177.*
- Romell, L.-G. 1966b: Röjningsbruket och dess hemlighet. *Ymer XXX*
- Sandahl, J. G. 1782: Oeconomisk berättelse om Askers socken i Närke. *HushållningsJournal Augustus 1782.*
- Sernander, R. 1933: Parker och trädgårdar i det gamla Närke. *Närke. Studier över landskapets natur och odling. I.* Stockholm.
- Sernander, R. 1938: Naturskyddets ställning till frågan om hagmarkernas och lövängarnas exploatering. *Svenska Betes- och vallf. årsskrift 20: 151-170.*
- Sjöbeck, M. 1935: *Närke. Färdvägar och vandringsstigar utgående från statsbanorna.* Stockholm.
- Waldén, B. 1952: *Stora Mellösa. En sockenbeskrivning. Utarbetad på uppdrag av kommunalfullmäktige i Stora Mellösa socken.* Örebro.

Förteckning över svampar, som har påträffats vid inventering av olika lövskogs- och ekmiljöer vid Segersjö herrgård i Lännäs socken, Örebro län, under 1997.

Inventeringen har utförts av Lars Löfgren, Arboga och Karl Gustaf Nilsson, Åsbro.

=====

Område A.

Art:

Växande på:

Tickor:

<i>Cerrena unicolor</i> , slingerticka	björk
<i>Datronia mollis</i> , hjortticka	björk, rönn
<i>Fomes fomentarius</i> , fnöskticka	björk
<i>Ganoderma lipsiense</i> , platticka	björk
<i>Laetiporus sulphureus</i> , svavelticka	ek
<i>Phellinus lundellii</i> , björkeldticka	björk
<i>P. punctatus</i> , kuddticka	hassel, rönn
<i>Pycnoporus cinnabarinus</i> , cinnoberticka	ek
<i>Schizopora paradoxa</i> , klyvporing	björk
<i>Trametes hirsuta</i> , borstticka	björk
<i>T. zonatella</i> , zonticka	björk
<i>Tyromyces chioneus</i> , snövit ticka	rönn

Övriga svampar på ved:

<i>Armillaria mellea</i> s. lat., honungsskivling	rönn
<i>Byssomerulius corium</i> , pappersgröppa	asp
<i>Diatrype stigma</i> , slätdyna	björk, klibbal
<i>Eutypa sparsa</i> , aspnästing	asp
<i>Exidia glandulosa</i> , vårtkröa	rönn
<i>Hyphoderma radula</i> , piggplätt	rönn
<i>Hyphodontia quercina</i> , eknotterskinn	ek
<i>Hypoxylon multifforme</i> , björkdyna	hagg
<i>Nummulariella repanda</i> , rönndyna	rönn
<i>Peniophora incarnata</i> , tätskinn	ek, hagg
<i>Pleurotus pulmonarius</i> , blek ostronmussling	rönn
<i>Polystigma fulvum</i> , haggdyna	haggblad
<i>Steccherinum fimbriatum</i> , franstagging	björk
<i>Sistotrema brinkmannii</i>	ek, rönn
<i>Stereum hirsutum</i> , raggskinn	ek, björk
<i>S. rugosum</i> , styvskinn	björk, hagg
<i>Vuilleminia comedens</i> , frätskinn	hassel

Övriga svampar:

Russula vesca, kantkremla

Område B.

Tickor:

<i>Antrodiella hoehnelii</i> , strävticka	hassel
<i>Bjerkandera adusta</i> , svedticka	rönn
<i>Daedalea quercina</i> , korkmussling	ek
<i>Dichomitus campestris</i> , hasselticka	ek, hassel
<i>Fomes fomentarius</i> , fnöskticka	hassel, rönn
<i>Ganoderma lipsiense</i> , platticka	ek
<i>Inonotus radiatus</i> , alticka	hassel
<i>Junghuhnia nitida</i> , ockraporing	hassel
<i>Phellinus punctatus</i> , kuddticka	hassel
<i>P. robustus</i> , ekticka	ek
<i>Polyporus brumalis</i> , vinterticka	ek
<i>P. ciliatus</i> , sommarticka	ek
<i>Schizopora paradoxa</i> , klyvporing	hassel
<i>Trametes zonatella</i> , zonticka	björk
<i>Tyromyces chioneus</i> , snövit ticka	asp

Övriga svampar på ved:

Armillaria mellea s. lat., honungsskivling	lövvädd
Byssomerulius corium, pappersgröppa	asp
Chondrostereum purpureum, purpurskinn	björk
Diatrype stigma, slättdyna	björk
Diatrypella quercina, eknästing	ek
Eutypa sparea, aspnästing	asp
Eutypella grandis (Nitschke) Sacc.	ek (mycket sällsynt)
Eutypella sorbi, stornästing	rönn
Exidia glandulosa, vårtkrös	hassel, rönn
E. truncata, ekrös	ek
Hymenochaete rubiginosa, rostöra	ek
H. tabacina, kantöra	hassel
Hymenoscyphus fructigenus, nötskål	hasselnot
Hyphodontia quercina, eknotterskinn	ek
Hypholoma lateritium, tegelröd slöjskivling	ek
Hypoxyton fuscum, aldyna	hassel
H. multiforme, björkdyna	björk
H. serpens, plattdyna	hassel
Lycogala epidendrum, vargmjölk	ek
Lycoperdon perlatum, värtig rökevamp	ek
Merulius tremellosus, dallergröppa	rönn
Mycena galericulata, rynkhätta	ek
M. inclinata, tuvhätta	ek
M. maculata	ek
M. polygramma, silverhätta	ek
M. rubromarginata, rödeggad hätta	ek
Omphalina epichysium, grånävling	ek
Panus conchatus, broskmussling	asp, björk
Peniophora cinerea, skorpskinn	asp
P. incarnata, tätskinn	hassel, klubbal
Phlebia radiata, ribbgryna	ek
Pleurotus pulmonarius, blek ostronmussling	rönn
Polystigma fulvum, häggdyna	häggblad
Sistotrema brinkmannii	ek
Spinellus fusiger, hättmögel	ek, på tuvhätta
Stereum hirsutum, raggskinn	björk, hassel
S. rugosum, styvskinn	hassel
Vuilleminia comedens, frätskinn	ek, hassel
V. coryli, hasselfrätskinn	hassel
Psathyrella piluliformis, kastanjepröding	ek

Övriga svampar:Art:

Clitocybe fragans, dofttratts-kivling
 C. metachroa, grå tratts-kivling
 Collybia asema, horngrå nagelskivling
 C. dryophila, blek nagelskivling
 C. peronata, brännagelskivling
 Cystolepiota sistrata, blek puderskivling
 Inocybe geophylla var. lilacina, violett sidentråding
 I. hirtella, mandeltråding
 Laccaria amethystea, ametistskivling
 Lactarius quietus, ekrisa
 Lepiota fulvella, rostfjällskivling
 L. ventriospora, gulflockig fjällskivling
 Lepista inversa, rödbrun tratts-kivling
 L. nebularis, pudrad tratts-kivling
 Macrolepiota rhacodes, rodnande fjällskivling
 Melanoleuca melaleuca, mörkmusseron
 Mycena rosea, rosa rättikhätta
 M. vitilis, glanshätta
 Ripartites tricholoma, fransskivling
 Russula densifolia, tätskivig svedkremla
 Stropharia cyanea, blågrön krageskivling
 Tephrocycbe rancida, mjölgråskivling
 Tricholoma lascivum, ekmusseron
 Xerocomus chrysenteron, rutsopp

Växande på:

Tickor:

Bjerkandera adusta, svedticka	björk
Cerrena unicolor, slingerticka	björk, rönn
Fomes fomentarius, fnöskticka	björk
Ganoderma lipsiense, platticka	björk
Inonotus obliquus, sprängticka	björk
Laetiporus sulphureus, svavelticka	ek
Lenzites betulina, björkmussling	ek
Phellinus pini, tallticka	på 2 tallar
P. robustus, ekticka	ek
Schizopora paradoxa, klyvporing	ek
Trametes hirsuta, borstticka	ek
T. pubescens, sammetsticka	björk
T. zonatella, zonticka	björk

Övriga svampar på ved:

Armillaria mellea s. lat., honungsskivling	björk
Bulgaria inquinans, limsvamp	ek
Chondrostereum purpureum, purpurskinn	björk
Cylindrobasidium evolvens, mjukskinn	björk, ek
Daldinia concentrica, skiktdyna	björk
Diatrypella quercina, eknästing	ek
Exidia truncata, ekrös	ek
Hymenochaete tabacina, kantöra	hassel
Hyphoderma radula, pigglätt	björk, rönn
Hyphodontia quercina, eknotterskinn	ek
Hypholoma lateritium, tegelröd slöjkskivling	ek
Lycoperdon pyriforme, gyttrad röksvamp	björk
Mycena galericulata, rynkhätta	ek
M. inclinata, tuvhätta	ek
Peziza repanda, flatskål	björk
Phlebia radiata, ribbgryna	ek
Pholiota aurivellus, slemmig tofsskivling	björk
P. squarrosa, fjällig tofsskivling	björk
Psathyrella piluliformis, kastanjespröding	lövved
P. spadicea, tuvspröding	lövved
Stereum hirsutum, raggskinn	ek
Vuilleminia comedens, frätskinn	ek

Övriga svampar:Art:Växande på:

Agaricus campestris, ängschampinjon	
Amanita muscaria, röd flugsvamp	
A. pantherina, panterflugsvamp	
Apiocrea chrysosperma, gul svampsnylting	rutsopp
Collybia dryophila, blek nagelskivling	
Coprinus atramentarius, grå bläcksvamp	
Cortinarius triumphans, mångkransad spindling	
Entoloma rhodopolium, tvålrödling	
Hygrocybe nivea, alabastervaxing	
Laccaria laccata, laxskivling	
Lactarius quietus, ekriska	
Leucopaxillus giganteus, jättetrattskeivling	
Macrolepiota procera, stolt fjällskivling	
M. rhacodes, rodnande fjällskivling	
Marasmius oreades, nejlikbrosking	
Melanoleuca melaleuca, mörkmusseron	
Mycena flavoalba, gulvit hätta	
Panaeolus acuminatus, högbroking	
Paxillus involutus, pluggskivling	
Russula aeruginea, grönkremla	
R. graveolens, eksillkremla	
R. nigricans, svartkremla	
R. vesca, kantkremla	
Vascellum pratense, ängsröksvamp	
Xerocomus chrysenteron, rutsopp	

=====

Svampar:

Agaricus campestris, ängschampinjon	
Boletus edulis, karljohan	
Collybia dryophila, blek nagelskivling	
Colpoma quercinum, eksprickling	ek
Daedalea quercina, korkmussling	ek
Laetiporus sulphureus, svavelticka	ek

Art:

Växande på:

Mycena galericulata, rynkhätta	ek
M. inclinata, tuvhätta	ek
Russula foetens, stinkkremla	
Vuilleminia comedens, frätskinn	ek

Område E.

Tickor:

Cerrena unicolor, slingerticka	björk
Daedalea quercina, korkmussling	ek
Laetiporus sulphureus, svavelticka	ek
Phellinus robustus, erticka	ek
Physisporinus sanguinolentus, särticka	ek
Schizopora paradoxa, klyvporing	ek
Trametes hirsuta, borstticka	ek
T. zonatella, zonticka	björk

Övriga svampar på ved:

Anthostomella melanotes, vedsvärta	ek
Armillaria mellea s. lat., honungsskivling	ek
Ascocoryne sarcoides, violett geleskål	lärk, ek
Calocera cornea, gullpig	ek
Chondrostereum purpureum, purpurskinn	ek
Coprinus domesticus, vedbläcksvamp	lönn
Crucibulum laeve, brödkorgssvamp	lövved
Flammulina velutipes, vinterskivling	lönn
Hymenochaete rubiginosa, rostöra	ek
Hypoloma fasciculare, svavelgul slöjskivling	ek
H. lateritium, tegelröd slöjskivling	ek
Lycoperdon pyriforme, gyttrad röksvamp	ek
Megacollybia platyphylla, strecknagelskivling	ek
Merulius tremellosus, dailergröppa	ek
Mycena galericulata, rynkhätta	ek
M. inclinata, tuvhätta	ek
M. polygramma, silverhätta	ek
Panus conchatus, broskmussling	björk
Panellus stipticus, epålettsvamp	ek
Phlebia radiata, ribbgryna	ek
Psathyrella piluliformis, kastanjespröding	ek
P. spadicea, tuvspröding	ek
Steccherinum fimbriatum, franstagging	ek
S. ochraceum, ockratagging	lönn
Stereum rugosum, styvskinn	ek
Tubifera ferruginosa, bikakesvamp	ek
Vuilleminia comedens, frätskinn	ek
Xylaria hypoxylon, stubbhorn	ek

Övriga svampar:

Agaricus arvensis, snöbollschampinjon	
A. augustus, kungschampinjon	
Amanita citrina, vitgul flugsvamp	
Boletus edulis, karljohan	
B. erythropus, blodsopp	3 ex under ek
Bovista nigrescens, svartnande äggsvamp	
Clitocybe fragrans, dofttrattskeivling	
Clitopilus prunulus, mjölskeivling	
Collybia dryophila, blek nagelskeivling	
Coprinus plicatilis, veckad bläcksvamp	
Galerina hypnorum, mosshättning	
Hygrophoropsis aurantiaca, narrkantarell	
Hygrophorus persoonii, vitbrun vaxskeivling	
Lacrymaria velutina, tårspredning	
Lycoperdon perlatum, vårtig röksvamp	
Mycena flavoalba, gulvit hätta	
Russula lutea, äggkremla	
Stropharia cyanea, blågrön kragiskeivling	

Område F.

Art:

Växande på:

Tickor:

Bjerkandera adusta, svedticka	lönn
B. fumosa, rökticka	alm
Cerrena unicolor, slingerticka	björk
Daedalea quercina, korkmussling	ek
Fomes fomentarius, fnöskticka	björk
Ganoderma lipsiense, platticka	björk
Hapalopilus rutilans, lysticka	hassel
Lenzites betulina, björkmussling	björk
Schizopora paradoxa, klyvporing	ek
Trametes pubescens, sammetticka	björk

Övriga svampar på ved:

Anthostomella melanotes, vedsvärta	alm
Armillaria mellea s. lat., honungskeivling	ek
Ascocoryne sarcoides, violett geleskål	ek
Calocera cornea, gullpig	alm
Chondrostereum purpureum, purpurekinn	björk
Cylindrobasidium evolvens, mjukskinn	klibbal, lönn
Exidia glandulosa, vårtkrös	alm
Flammulina velutipes, vinterskeivling	björk
Hypoloma fasciculare, svavelgul slöjskeivling	björk
Hypocrea citrina, guldyna	ek
Mycena galericulata, rynkhätta	björk, ek
M. polygramma, silverhätta	ek
Panus conchatus, broskmussling	björk
Panellus stipticus, epålettsvamp	ek
Phlebia radiata, ribbgryna	ek
P. rufa, labyrintgröppa	ek
Pholiota aurivellus, slemmig tofsskeivling	björk
P. squarrosa, fjällig tofsskeivling	klibbal
P. tuberculosa, finflockig tofsskeivling	björk
Psathyrella piluliformis, kastanjespredning	lövved
Sistotrema brinkmannii	alm
Steccherinum fimbriatum, franstagging	ek

Område F.   forts!

Art:

Växande på:

<i>Stereum gausapatum</i> , brunskinn	ek
<i>S. hirsutum</i> , raggskinn	ek
<i>S. rugosum</i> , styvskinn	hassel
<i>Trichoderma viride</i> , ärgmögel	alm
<i>Vuilleminia comedens</i> , frätskinn	ek, hassel

Övriga svampar:

<i>Amanita citrina</i> , vitgul flugsvamp	
<i>A. muscaria</i> , röd flugsvamp	
<i>Apiocrea chrysoasperma</i> , gul svampnylting	brunsopp
<i>Bolbitius vitellinus</i> , guldskevling	
<i>Calvatia excipuliformis</i> , långfotad röksvamp	
<i>C. utriformis</i> , skålröksvamp	
<i>Collybia asema</i> , horngrå nagelskevling	
<i>C. dryophila</i> , blek nagelskevling	
<i>C. peronata</i> , brännagelskevling	
<i>Coprinus atramentarius</i> , grå bläcksvamp	
<i>C. lagopus</i> , dunbläcksvamp	
<i>C. micaceus</i> , glitterbläcksvamp	
<i>Cortinarius hinnuleus</i> , glesskevlig spindling	
<i>Cystoderma carcharias</i> , rödgrå grynskevling	
<i>Entoloma rhodopolium</i> , tvålrödling	
<i>Lactarius quietus</i> , ekriska	
<i>Lepiota castanea</i> , kastanje fjällskevling	
<i>Lycoperdon pyriforme</i> , gyttrad röksvamp	
<i>Marasmius epiphyllus</i> , dvärgbrosking	
<i>Melanoleuca grammopodium</i> , isabellmusseron	
<i>Mycena pura</i> , rättikhätta	
<i>M. rosea</i> , rosa rättikhätta	under ek
<i>Psathyrella corrugis</i> , rödeggad spröding	
<i>Russula graveolens</i> , eksillkremla	
<i>R. lutea</i> , äggkremla	
<i>R. puellaris</i> , siennakremla	
<i>Tricholoma lascivum</i> , ekmusseron	
<i>Tubaria conspersa</i> , blek toffelskräling	
<i>Xerocomus badius</i> , brunsopp	
<i>X. chrysenteron</i> , rutsopp	

Område H.

Svampar:

<i>Amanita muscaria</i> , röd flugsvamp	
<i>Armillaria mellea</i> s. lat., honungeskevling	björk
<i>Byssomerulius corium</i> , pappersgröppa	björk
<i>Cerrena unicolor</i> , slingerticka	björk
<i>Climacodon septentrionalis</i> , grentaggsvamp	lönn
<i>Coprinus acuminatus</i> , puckelbläcksvamp	
<i>Cortinarius triumphans</i> , mångkransad spindling	
<i>Fomes fomentarius</i> , fnöskticka	klibbal
<i>Lyophyllum ulmarium</i> , almskevling	alm
<i>Marasmius scorodoni</i> , lökbrosking	
<i>Pholiota squarrosa</i> , fjällig tofsskevling	ask
<i>Piptoporus betulinus</i> , björkticka	björk
<i>Psathyrella candolleana</i> , vitspröding	
<i>Russula depallens</i> , bleknande björkkremla	
<i>R. lutea</i> , äggkremla	
<i>R. vesca</i> , kantkremla	
<i>Tremella mesenterica</i> , gullkröa	ask
<i>Tricholoma columbetta</i> , silkesmusseron	

Tickor:

Bjerkandera adusta, svedticka	bok, lönn
Daedalea quercina, korkmussling	ek
Ganoderma, lipsiense, platticka	lönn
Polyporus varius, strumpticka	lönn
Skeletocutis nivea, fläckticka	ask
Spongipellis spumeus, skumticka	lönn

Övriga svampar på ved:Art:Växande på:

Byssomerulius corium, pappersgröppa	lönn
Chondrostereum purpureum, purpurskinn	bok
Cyathus striatus, strimmig brödkorgssvamp	bok
Cylindrobasidium evolvens, mjukskinn	lönn
Eichleriella deglubens, taggplätt	ask
Mycena erubescens, gallhätta	lönn
M. inclinata, tuvhätta	ek
Phaeomarasmius erinaceus, tofsskräling	lönngren
Pholiota aurivellus, slemmig tofsskivling	bok
P. squarrosa, fjällig tofsskivling	ask
Stereum hirsutum, raggskinn	lönn
Tapinella panuoides, källarkantarell	lönn
Tremella mesenterica, gullkrös	bok
Volvariella bombycina, silkeslidskivling	lönn

Övriga svampar:

Apiocrea chrysosperma, gul svampsnylting	rutsopp
Clitocybe metachroa, grå trattskevling	
C. odora, grön trattskevling	
Collybia asema, horngrå nagelskevling	
C. dryophila, blek nagelskevling	
Coprinus atramentarius, grå bläcksvamp	
C. plicatus, veckad bläcksvamp	
Inocybe geophylla, sidentrådskevling	
Lactarius blennius, grönrisika	under bok
Lepiota cristata, syrlig fjällskivling	
L. fulvella, rostfjällskivling	
Lepista nebularis, pudrad trattskevling	
Marasmius epiphyllus, dvärgbrosking	lönnblad
M. rotula, hjulbrosking	
Mycena rosea, rosa rättikhätta	
Peziza vesiculosa, kompostskål	
Psathyrella conopilus, chokladspröding	
Russula cyanoxantha, brokkremla	
R. fellea, gallkremla	under bok
Xerocomus badius, brunsopp	
X. chrysenteron, rutsopp	

Nomenklaturen i denna sammanställning följer i första hand, Lundqvist N. & Persson O. 1987: Svenska svampnamn och i andra hand, Hallingbäck T. 1994: Ekologisk katalog över storesvampar.

Åsbro den 1 december 1997
Karl Gustaf Nilsson
 Karl Gustaf Nilsson